ALYTAUS LOPŠELIS-DARŽELIS „PUŠYNĖLIS“

PATVRTINTA
Alytaus lopšelio-darželio „Pušynėlis“
direktoriaus 2017 m. vasario 2 d.
įsakymu Nr. V-6

SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMA „AUGU SVEIKAS“ 2017-2021 m.

Programą parengė:

Aldona Česnulienė, direktorė, sveikos gyvensenos konsultantė,

Jurgita Danisevičienė, priešmokyklinio ugdymo pedagogė, sveikatos stiprinimo grupės narė,

Loreta Žulienė, priešmokyklinio ugdymo pedagogė, sveikatos stiprinimo grupės narė,

Vilma Januškevičienė, ikimokyklinio ugdymo auklėtoja, sveikatos stiprinimo grupės narė,

Julanda Jonienė, maitinimo organizavimo ir higienos priežiūros specialistė,

Alvyra Kirkliauskienė, visuomenės sveikatos priežiūros specialistė.

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lopšelio-darželio „Pušynėlis“ Sveikatos stiprinimo „Augu sveikas“ programa 2017-2021 mokslo metams (toliau – programa), sudaryta atsižvelgus į strateginius lopšelio-darželio planus, lopšelio-darželio metų veiklos planus, lopšelio-darželio dalyvavimo Sveikatą stiprinančių mokyklų projekte patirtį, bendruomenės poreikius, nustato 2017-2021 mokslo metams tikslus bei uždavinius, apibrėžia prioritetus ir priemones uždaviniams vykdyti.

2. Programa siekiama formuoti vaikų sveikos gyvensenos įgūdžius, bendromis mokytojų bei bendruomenės pastangomis kurti integruotą, visaapimančią sveikatos stiprinimo sistemą bei sveikatai palankią aplinką.

3. Programa parengta atsižvelgus į lopšelio-darželio 2017-2019 m. strateginį veiklos planą, patvirtintą direktoriaus 2017 m. sausio 17 d. įsakymu Nr. V- 4, 2017 metų veiklos planą, patvirtintą direktoriaus 2017 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. V-5, Sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos programą „Augu sveikas“ ir vidaus audito rezultatus.

4. Programą įgyvendins lopšelio-darželio „Pušynėlis“ pedagogai ir kiti pedagoginiame procese dalyvaujantys specialistai, nepedagoginiai darbuotojai, ugdytiniai ir jų tėvai.

II. 2012-2016 METŲ SVEIKATINIMO „AUGU SVEIKAS“ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ANALIZĖ

5. Įgyvendinant 2012-2016 metų sveikatos stiprinimo „Augu sveikas“ programą, buvo siekiama ugdyti visų lopšelio-darželio bendruomenės narių sveikos gyvensenos įgūdžius, kuriant sveikatai palankią fizinę ir psichosocialinę aplinką.

6. 2012-2016 m. m. sveikatinimo programoje vidutiniškai dalyvavo 123-117 priešmokyklinio ir ikimokyklinio amžiaus vaikų, 27 darbuotojai, iš jų 14 pedagoginių darbuotojų ir ugdytinių tėvai.

7. Sveikatos saugojimo ir stiprinimo programoje ypač didelis dėmesys buvo skirtas sveikos gyvensenos propagavimui, įgūdžių formavimui, kvalifikacijos tobulinimui, gerosios patirties sklaidai.

8. Lopšelio-darželio „Pušynėlis“ socialiniai partneriai – Alytaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, Alytaus Senamiesčio pradinė mokykla, Vaiko ir mamos dienos centras „Kutis“. Kita socialinių partnerių grupė – ikimokyklinio ugdymo įstaigos, dalyvaujančios sveikatos stiprinimo mokyklų veikloje – Druskininkų lopšelis-darželis „Žibutė“, Alytaus lopšeliai-darželiai – „Nykštukas“, „Du gaideliai“, darželis-mokykla „Viltis“. Visas įstaigas sieja bendri projektai ir kitos su vaikų sveikatinimu susijusios veiklos. Bendradarbiaudami tarpusavyje tenkiname vaikų ir savo socialinius poreikius.

9. Planuodami ir organizuodami prevencinį darbą lopšelyje-darželyje, palaikome glaudžius bendradarbiavimo ryšius su pagalbą teikiančių institucijų darbuotojais– (Alytaus miesto savivaldybės Vaiko teisių apsaugos skyriumi, Alytaus apskrities vyriausiuoju policijos komisariatu, Alytaus Pedagogine psichologine tarnyba). Pati gausiausia ir įtakingiausia su lopšeliu-darželiu susijusi partnerių grupė – tėvai. Lopšelio-darželio veiksmingumas labai priklauso nuo tėvų dalyvavimo veikloje. Jeigu anksčiau tėvai buvo tik stebėtojai, tai šiuolaikinių pokyčių aplinkoje tėvai yra traktuojami kaip ugdymo proceso partneriai, dalyviai ir organizatoriai (dalyvavimas renginiuose, pagalba juos organizuojant). 60 proc. tėvų teigia, kad dalyvavimas veikloje paskatino juos pakeisti požiūrį i lopšelį-darželį, suteikė daugiau žinių apie ugdymą; 33 proc. tėvų teigia, kad bendradarbiavimą skatina bendras švenčių organizavimas; 7 proc. tėvų mano, kad bendradarbiavimą skatina lopšelio-darželio aplinkos tvarkymas (vidaus audito įsivertinimo rezultatai).

10. Programos įgyvendinimo metu didelis dėmesys skirtas darbuotojų kvalifikacijos tobulinimui ir tėvų pedagoginiams švietimui:

10.1 Pedagogai dalyvavo seminaruose bei mokymuose: „Smurto atvejų mokykloje sprendimo galimybės“, „Fizinė, emocinė ir seksualinė prievarta prieš vaikus“, „Sveikatinimo veikla mokykloje“, „Saugaus eismo įgūdžių formavimas priešmokykliniame amžiuje“, „Vaikų sveikatos

stiprinimas: sveika mityba ir fizinio aktyvumo skatinimas“, „Vaiko fizinis tobulėjimas“, „Sveikos gyvensenos propagavimas ir mokymas“, „Emocinis intelektas švietimo sistemoje“, „Sveikatą stiprinančių mokyklų veikos planavimas ir įsivertinimas“, ‚Turizmo renginių vadovas“, „„Fizinio aktyvumo optimizavimas, įtraukiant tėvus į sveikatinimo veiklą“, „Krizių ir probleminių situacijų valdymas ikimokyklinėje įstaigoje“, „Streso valdymas“, „Kūno kultūra vaikų darželyje“, „Netradicinis fizinis aktyvumas ikimokykliniame ir pradiniame ugdyme: kamuolių žaismas ir pratimai porose“, „Saugios ir sveikos gyvensenos įgūdžių ir nuostatų formavimas vaikų darželyje“, „Dvasiniai mokymai ir medicina: sveikame kūne visada sveika dvasia“, „Sveikatos stiprinimas ir saugojimas ikimokykliniame amžiuje“, „Pirmosios pagalbos ABC“.

10.2. Dalyvavome respublikinės ikimokyklinių įstaigų darbuotojų asociacijos „Sveikatos želmenėliai“ organizuojamose konferencijose ir išklausėme pranešimus – „Sveikos gyvensenos įgūdžių ugdymo skatinimas ikimokykliniame, priešmokykliniams ir pradiniame ugdyme“, „Judrus, saugus ir sveikas vaikas darželyje ir šeimoje“, „Visuomenės sveikatos priežiūros aktualijos švietimo sistemoje,“ „Sveikatos priežiūros ikimokyklinėje įstaigoje aktualijos“, „Judėjimas - sveikata ir gera nuotaika“, pristatėme stendinį pranešimą „Judėjimo džiaugsmas“. Sveikos mokyklos 20 metų - darbo, patirties, kūrybiškumo, įgūdžių, tikėjimo“. Alytaus apskrities ikimokyklinių įstaigų, esančių sveikatą stiprinančių mokyklų tinkle, konferencijoje „Sveikatos saugojimo ir stiprinimo procesų įgyvendinimas“, Druskininkuose dalijomės geraja darbo patirtimi.

10.3. Lopšelio-darželio maitinimo organizavimo ir higienos priežiūros specialistė dalyvavo mokymuose– „Maitinimo organizavimo vaikų ugdymo ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo pakeitimas ir naujovės“, „Vaikų ir jaunimo psichikos sveikatos priežiūra ir jos organizavimas“, „Vaikų sveikos mitybos principai ir maitinimo organizavimas“, „Pirmos pagalbos teikimo įgūdžių teikimo tobulinimas“, „Ugdymo įstaigų darbuotojų sveikatos tikrinimas“, „Ūmių infekcinių žarnyno įsisirgimų protrūkių prevencija“, „Sveikatos stiprinimas, sveikos gyvensenos skatinimas, širdies ir kraujagyslių ligų prevencija“.

11. Pedagogai organizavo sveikatos valandėles, sportines pramogas vaikams - „Aš saugus, kai žinau“, „Saugok draugą ir save“, „Vaisiai ir daržovės – vitaminų šaltinis“, „Atšvaitukas – mano draugas“, „Mokausi susitarti“, „Gyvenkime sveikai“, „Sveikas maistas“, „Po kopūsto lapu“, „Vaistai“, „Ką aš žinau apie vaistų vartojimą“, „Augu sveikas“, „Per balas“, „Senelio darže“, „Ar neprijaukinti gyvūnai mums pavojingi“, „Per sniegą. Žiemos pavojai“, „Žiemos rūpesčiai. Kaip nesušalti“?, „Drąsūs stiprūs“ ir kt.

12. Bendradarbiaudami su partneriais– Alytaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro specialistais, vykdėme edukacines priemones – „Švarios rankytės - sveiki vaikai“, „Graži šypsena“, „Aš noriu tylos“, skirtą tarptautinei kovos su triukšmu ir pasaulinei autizmo dienai paminėti, konkursus - „Sporto virusas“, „Sveikatos ABC“, „Sveika mityba – sveikatos pagrindas“. Tėvams organizavome paskaitas –„Nelauktas svečias gripas“, „Kaip saugiai praleisti vasarą“. Bendradarbiaudami su Alytaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato darbuotojais, vykdėme edukacines priemones– „Kelias į namus“, „Būk atsargus kelyje“, „Saugus gatvėje“, Šviesoforo spalvos“, susitikimus su policijos bičiuliu ir vaikų draugu Amsiu. Valstybinės įmonės „Regitra“ Alytaus filialo darbuotojai padėjo surengti Atšvaitų akciją.

13. Bendruomenės nariams organizavome pedagogų ir tėvų fotografijų parodą „Kelias mus pasitinka ir palydi“, relaksacijos valandėlę „Pirmadienis - sunki diena“, paskaitas „Vėžio prevencija“ (susitikimas Agne Zuokiene), „Stresas: draugas ar priešas“, „Vaikų adaptacija lopšelyje-darželyje“, visuotinę mankštą „Sportuok linksmai“.

14. Lopšelyje-darželyje „Pušynėlis“ parengtos ir organizuotos kvalifikacijos tobulinimo programos – „Saugios ir sveikos gyvensenos įgūdžių ir nuostatų formavimas vaikų darželyje“ (2015 m.), „Edukacinių erdvių kūrimas ikimokyklinio ugdymo įstaigos aplinkoje ir kūrybiškas taikymas ugdymo procese“ (2016 m.), „Sveikatos stiprinimas ir saugojimas“ (2012 m.) Kvalifikacijai tobulinti skirtos valstybės lėšos (mokinio krepšelio) – 2012 m. - 231,70 Eur (800 Lt), 2013 m. – 144,81 Eur (500 Lt), 2014 m. – 289,62 Eur (1000 Lt), 2015 m. –571 Eur, 2016 m. – 500 Eur). Profesinės kompetencijos tobulinimui 2012-2016 metais vidutiniškai pedagogai skyrė po 5

dienas per metus. Per 2012-2016 m. m. 5 pedagogai įgijo metodininkų kvalifikacines kategorijas, 1 - vyresnioji mokytojo, 1 pedagogas yra sveikos gyvensenos konsultantas.

15. Saviraiškos poreikių tenkinimo programoje numatytų renginių metu buvo puoselėjamos vaikų kūrybinės galios, skatinamas jų aktyvumas. Įgyvendinti projektai – „Ir juoksis dantukai, sveikučiai blizgės“ (2012-2013 m. m.), „Kamuoliukas greituoliukas“ (2013 m.), šalies projektai –„Mano žalioji palangė“ (2012-2016 m. m.), „Žaliasis kodas“ (2013-2016 m. m.), „Švarių rankų šokis“ (2013-2016 m. m.), „Apkabinkime žemę kartu“ (2013 m., 2015 m.), „Žemė gyvybės planeta“ (2016 m.). Tėvams pageidaujant, lopšelyje-darželyje organizuojamas ritminių šokių būrelis.

16. Buvo vykdomos akcijos, konkursai – „Sveikatą stiprinančių mokyklų banga per Lietuvą“ (2013 m.), „Darželinukai už krepšininkų pergales“ (2014 m., 2015 m.), „Sveikatingumo pertraukų savaitė“ (2014 m.), Tarptautinis mokinių, mokytojų ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistų konkursas „Sveikuolių sveikuoliai“ (2014 m. tapome II-ojo etapo prizininkais, 2015 m. tapome I-ojo etapo prizininkais), 1 km ėjimas „Apkabinsiu tave, Alytau“ (2015 m.), „Žiemos magija“ (2013 m.), Lietuvos Respublikos šveitimo ir mokslo ministerijos organizuotas konkursas bendruomenės metams paminėti, „Sniego karalystė“ (2014 m.). Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras vaikams ir pedagogams už aktyvų dalyvavimą vaikų piešinių-atvirukų konkurse „Sveikadienis“ skyrė apdovanojimą. Dalyvavome respublikiniuose piešinių konkursuose „Mano šeima sportuoja“, „Aš vaikas, kuriu pasaulį, kuriame noriu gyventi“. 10 vaikų ir 3 priešmokyklinio ugdymo pedagogai apdovanoti padėkos raštais ir asmeninėmis dovanomis.

17. Specialiojo ugdymo komisijos posėdžiuose buvo aptartas ugdytiniams sudarytų specialiųjų, individualių ugdymo programų turinys, aptariami vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, pasiekimai ir problemos, konsultuoti tėvai ir pedagogai dėl specialiojo ugdymo būdų ir metodų. Siūlyta tėvams (globėjams, rūpintojams) vaiko specialiuosius ugdymosi poreikius įvertinti pedagoginėje psichologinėje tarnyboje. Aptartos prevencinės, sveikatos stiprinimo priemonės lopšelyje-darželyje. VGK organizuoja prevencinius renginius - „Veiksmo savaitė be patyčių“, Tolerancijos diena. 2015 m. kartu Asociacija „Mūsų Dainava“ dalyvavome kaip partneriai projekte - „Bausti negalima pasigalėti“, kurį finansavo LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija, buvo organizuoti pozityvios tėvystės mokymai ugdytinių tėvams. Dalyvavo 30 tėvų ir jų vaikai. Tarpininkaujant AMPPT lopšelio-darželio tėvai (savanoriškai) ir vaikai dalyvavo VU filosofijos fakulteto specialiosios psichologijos laboratorijos organizuotame moksliniame tyrime „Wechslerio ikimokyklinukų intelekto skalės (WPPSI-IV) adaptacija ir standartizacija. Dalyvavo 12 4-6 metų vaikų, tėvai asmeniškai supažindinti su tyrimo rezultatais.

18. Vaikų sergamumas analizuojamas kiekvieną mėnesį, rezultatai aptariami PT, grupių tėvų susirinkimuose, individualiai kalbama su ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogais. 2012-2015 m. m. vidutiniškai 28 ligos dienos tenka vienam vaikui (per 10 mėnesių), lankomumas sudaro apie 70 procentų.

19. Į ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų turinį integruojamos programos– „Ikimokyklinio amžiaus vaikų saugios gyvensenos įgūdžių ugdymo programa“, „Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programa“, „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa“.

20. Lopšelis-darželis Sveikatą stiprinančių mokyklų projekte dalyvauja nuo 2012 m. Turime sukaupę nemažą patirtį, pedagogai šalies ikimokyklinėse įstaigose vykdo gerosios patirties sklaidą, yra parengę pratybų užduotis su sveikatos ugdymo integravimu, dalyvauja aptariant sveikatos ugdymo politikos kryptis. Už sveikatai palankių edukacinių erdvių kūrimą ir puoselėjimą Alytaus lopšelis-darželis „Pušynėlis“ 2016 m. apdovanotas Lietuvos Respublikos sveiktos apsaugos ministerijos padėkos raštu.

21. Ugdymo kokybei užtikrinti padėjo 2012-2016 m. m. laimėti Alytaus miesto savivaldybės vaikų ir mokinių veiklos programos finansuojami projektai– „Žaisiu, sportuosiu ir augsiu sveikas“ (2012-2013 m. m.), „Būk sveikas ir stiprus“ (2013-2014 m. m.), „Sportuoju ir judu-sveikai gyvenu“ (2014-2015 m. m.), „Būk sveikas ir stiprus“ (2015-2016 m. m.). Bendra projektinei veiklai gautų lėšų suma –1187 Eur.

22. Vykdant vidaus auditą, sveikatos stiprinančios mokyklos veiklos srities rodikliai įvertinti:

22.1. Sveikatos stiprinimo veiklos valdymo struktūra, politika ir kokybės garantavimas – 3 lygiu.

22.2. Psichosocialinė aplinka – 4 lygiu;

22.3. Fizinė aplinka – 4 lygiu

22.4. Žmogiškieji ir materialieji ištekliai – 4 lygiu.;

22.5.Sveikatos ugdymas – 4 lygiu;

22.6. Sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos sklaida – 3 lygiu.

III. 2012-2016 M. M. VEIKLOS SSGG (SWOT) ANALIZĖ

ALYTAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „PUŠYNĖLIS“VAIKŲ SVEIKATOS STIPRINIMO 2012-2016 METŲ PROGRAMOS „AUGU SVEIKAS“VEIKLOS VEIKSMINGUMO VERTINIMAS

1-oji veiklos sritis. Sveikatos stiprinimo veiklos valdymo struktūra, politika ir kokybės užtikrinimas ikimokyklinio ugdymo mokykloje.

VEIKLOS SRITYS	STIPRIOSIOS PUSĖS	SILPNOSIOS PUSĖS
1.1. Sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo grupės sudarymas ikimokyklinio ugdymo mokykloje.	Lopšelyje-darželyje yra sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė, patvirtinta direktoriaus įsakymu 2012-01-04 Nr. V-2. Grupės sudėtis:direktorius, pedagogai, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, maitinimo organizavimo ir higienos priežiūros specialistas. Grupės nariai pasiskirstę atsakomybę už atskiras veiklos sritis (pagal pasiskirstytas sritis rengė programą). Sveikatą stiprinimo grupės pirmininkas yra lopšelio-darželio direktorius. Sveikatos stiprinimo grupės pirmininkas yra lyderis, geba organizuoti komandinį darbą (projektas „Mokyklos sveikatinimo veiklos šviesuoliai“, 2013 m.) Informacija iš pasitarimų, konferencijų perteikiama grupės nariams pokalbių metu, susirinkimų metu visai lopšelio-darželio bendruomenei. Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė su priimtais sprendimais supažindina bendruomenę komunikacinėmis priemonėmis (internetinė svetainė www.alytauspusynelis.lt stendai,	Visuomenės sveikatos priežiūros specialisto veikla sveikatos stiprinimo grupėje nėra integrali: kiekvienais mokslo metais vyksta specialistų kaita (per 2012-2016 m. m. pasikeitė 4 visuomenės sveikatos priežiūros specialistai). Sveikatos stiprinimo grupę reikia papildyti naujais nariai (tėvų ir aptarnaujančio personalo atstovais).

	pokalbiai, lankstinukai).	
	Pedagogai dalyvauja planuojant ir įgyvendinat sveiktos stiprinimo veiklą (grupių metų veiklos planai, savaitės teminiai planai, sveikatinimo grupės metų veiklos planai). Kiti bendruomenės nariai (tėvai, vaikai) dalyvauja įgyvendinant sveikatos stiprinimo veiklą. Projektai – 2012-2013 m. m. „Žaisiu, sportuosiu ir augsiu sveikas"; 2013-2014 m. m. „Būk sveikas ir stiprus"; 2014-2015 m. m. „Sportuoju ir judu-sveikai gyvenu"; 2015-2016 m. m. „Sveikatos keliu ženkime kartu". Pavieniai tėvai teikia siūlymus veiklos planavimui (tėvų konsultavimui), paskaitos tėvams– „Stresas draugas ar priešas" (2015 m.), „Adaptacija vaikų darželyje"(2014 m., 2015 m., 2016 m.). 90 procentų bendruomenės narių žino ir pritaria lopšelio-darželio sveikatinimo grupės veikai (l/d veiklos kokybės įsivertinimo ataskaitų duomenys). 100 procentų ugdytinių dalyvauja sveikatinimo stiprinimo veikloje (priklausomai nuo lankomumo l/d, lankomumo vidurkis - 78 procentai). Konkrečios grupės veikoje dalyvauja 90 procentų tėvų. Bendruose sveikatinimo grupės organizuojamuose renginiuose dalyvauja apie 65 procentai tėvų (l/d veiklos įsivertimo ataskaitos). Sveikatos stiprinimą remia lopšelio-darželio direktorius, rengdamas projektus, organizuodamas sveikatinimo renginius (visuotinės mankštos, relaksacinės valandėlės pedagogams).	Vertinat ir analizuojant vaikų sveikatinimą, tėvų ir pedagogų požiūriai ne visada sutampa (l/d veiklos kokybės įsivertinimo duomenys). Tėvams trūksta informacijos apie vaikų paruošimą kūno kultūros užsiėmimams.
1.2. Sveikatos stiprinimas įtrauktas į ikimokyklinio ugdymo mokyklos veiklą.	Sveikatos stiprinimas įtrauktas į lopšelio-darželio strateginį planą – „Alytaus lopšelio-darželio „Pušynėlis" 2014-2016 metų strateginis planas, pritarta	Ne visoms numatytoms priemonėms gautas finansavimas.

	Alytaus miesto savivaldybės administracijos švietimo skyriaus vedėjo 2014 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. VVŠ-2, patvirtinta lopšelio-darželio „Pušynėlis“ direktoriaus 2014 m. vasario 7 d. įsakymu Nr.V-3. Metų veiklos ir lopšelio-darželio mokslo metų planai (2012, 2013, 2014, 2015, 2016 m.). Sveikatos stiprinimas yra neatskiriama ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų turinio dalis. (Alytaus lopšelio-darželio „Pušynėlis“ Ikimokyklinio ugdymo programa, pritarta Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2007 m. birželio 28 d. sprendimu Nr. T-134, patvirtinta Alytaus lopšelio-darželio „Pušynėlis“ direktoriaus 2007 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. V-13, Bendroji priešmokyklinio ugdymo programa (patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 09-02 įsakymu Nr. ISAK-494).	
1.3. Sveikatos priežiūros mokykloje organizavimas.	Visuomenės sveikatos priežiūros specialisto, maitinimo organizavimo ir higienos priežiūros specialisto veiklos planai įtraukti į lopšelio-darželio metinius veiklos planus (2012-2016 m.) Sveikatos priežiūros specialistas vykdo sveikatos priežiūrą lopšelyje-darželyje, 1 kartą per savaitę, dirbdamas 3 val. Įgyvendinus Norvegų finansuojamą projektą, sveikatos priežiūros kabinetas suremontuotas, aprūpinta visomis reikalingomis, šiuolaikiškomis priemonėmis darbui(nuo 2016 m. rugsėjo). Maitinimo organizavimo ir higienos priežiūros specialistas lopšelyje-darželyje dirba 0,5	Dėl per mažo specialistų darbo krūvio, 5 pusdienius per savaitę įstaigoje nėra nei vieno iš šių specialistų.

	etato). Atsakingas už vaikų maitinimo organizavimą ir higienos priežiūrą lopšelyje – darželyje. Sveikatos priežiūros, maitinimo organizavimo ir higienos priežiūros specialistai, pagal savo kompetencijas ir darbo laiką lopšelyje-darželyje padeda įgyvendinti sveikatinimo programą. Kaupiama ir sisteminama informacija apie vaikų sveikatą, rizikos veiksnius. Specialistai supažindina pedagogus su ligomis, kuriomis vaikai serga, numato profilaktinės priemonės– (kūno kultūros krūvis, tausojantis maitinimas, alerginiai susirgimai). Vaikų sergamumas analizuojamas MT posėdžiuose, tėvų susirinkimuose. Kalbama individualiai su tėvais. Dėl vaikų maitinimo vykdomos tėvu apklausos.	
1.4. Sveikatos stiprinimo procesų ir rezultatų vertinimas.	Sveikatos stiprinimo veiklos vertinimas planuojamas. Vertinimas atliekama kiekvienais metais. Vertinimą atlieka sveikatos stiprinimo grupė (grupė dalyvavo mokymuose). Atliekamas atskirų priemonių vertinimas. Įvykusios priemonės rezultatus pristato organizatorius per metodinės grupės pasitarimus. Pedagogai turi kompetencijų savo veiklos savianalizei. Vertinimo išvados panaudojamos planuojant sveikatinimo veiklą ir numatant priemones tai veiklai įvykdyti.	Sukurti vertinimą sistemą, Apibrėžiant aiškius kriterijus. Į vertinimą įtraukti ir kitus bendruomenės narius.

2-oji veiklos sritis. PSICHOSOCIALINĖ APLINKA.

VEIKLOS SRITIS	STIPRIOS PUSĖS	SILPNOS PUSĖS
2.1. Ikimokyklinio ugdymo mokyklos bendruomenės narių gerų tarpusavio santykių kūrimas ir puoselėjimas.	Dauguma bendruomenės narių yra patenkinti lopšelio-darželio darbu, veikla. Pedagogai bei kiti darbuotojai patenkinti, kad dirba šiame lopšelyje-darželyje. Išplėtota konsultacinės pagalbos sistema,	Nepakanka lėšų pedagogų kvalifikacijai (mokinio krepšelio lėšos), kitiems darbuotojams (savivaldybės biudžeto lėšos). Trūksta šiuolaikinių ugdymo

	veikia lopšelio-darželio taryba, mokytojų taryba, tėvų grupių komitetai, Vaiko gerovės komisija, sveikatos stiprinimo veiklos grupė. Dauguma bendruomenės narių gerai vertina paramos, įsivertinimo ir skatinimo sistemą teigia, kad lopšelio-darželio aplinka maloni, skatinanti dirbti kūrybiškai. Vyrauja rami, bendradarbiavimą skatinanti atmosfera. Ugdytiniai noriai lanko lopšelį-darželį, jaučiasi čia tobulėjantys, apsupti geranoriškumu. Dauguma bendruomenės narių pritaria esamai tvarkai ir mano, kad lopšelyje–darželyje užtikrintas vaikų saugumas. Sudarytos ugdymo sąlygos specialiųjų ugdymosi poreikių vaikams. Dirba logopedas. Pedagogai dalyvauja išsiaiškinant specialiųjų ugdymosi poreikių bei soc. remtinų ugdytinių poreikius. Grupių pedagogai, logopedas aktyviai bendradarbiauja su vaikų tėvais, bendradarbiauja tarpusavyje bei su lopšelio-darželio administracija. Įvertinama situacija ir suteikiama pagalba. Dauguma lopšelio-darželio bendruomenės narių sutinka, kad bendruomenė draugiška. Aktyviai dalyvauja bendroje veikloje, įsijungia į sveikatingumo renginių organizavimą. Darbuotojai tolerantiški, pakantūs vieni kitiems, gebantys susitelkti kritiškose situacijoje. Vykdytas bendruomenės projektas– „Su šia mintimi gyvenu visą dieną“, skirtas teigiamam mikroklimatui bendruomenėje palaikyti. Organizuojamos bendruomenės edukacinės išvykos („Pažinkime Rokiškio dvarų praeitį“, „ Kelionė po Dzūkiją“). Tėvų nuomone, lopšelyje-darželyje vyrauja darbinga, geranoriška, draugiška atmosfera (vidinio audito išvados). Lopšelio-darželio bendruomenė vieninga, todėl vaikai ir pedagogai sulaukia aplinkinių pagalbos. Dauguma nurodo ir mano,	priemonių, kompiuterių, prieigos prie interneto(grupėse). Trumpas visuomenės sveikatos priežiūros specialisto darbo laikas lopšelyje-darželyje, nespėja įgyvendinti numatytų veikų. Nepakankamas prevencinis darbas su šeima. Reikalingas papildomas logopedo etatas (daugėja vaikų, turinčių kalbos ir komunikacijos sutrikimų).

	kad su jais elgiamasi teisingai.	
2.2. Galimybių dalyvauti sveikatą stiprinančioje veikloje visiems ikimokyklinio ugdymo mokyklos bendruomenės nariams sudarymas.	Visi bendruomenės nariai dalyvavo vidaus tvarkos taisyklių ir etikos kodekso svarstyme. Lopšelio-darželio bendruomenė visada informuojama apie esminius sprendimus, susijusius su sveikatos kompetencijos ugdymu. Lopšelyje-darželyje skatinama ir remiama iniciatyva plėtojant sveikatinimo veiklą, visi bendruomenės nariai yra įtraukti į sveikatinimo veiklą. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas teikia metodinę pagalbą įgyvendinat sveikatos stiprinimo veiklą. Dauguma tėvų dalyvauja lopšelio-darželio organizuojamuose sveikatinimo renginiuose. Tai įrodo sporto šventės: („Mama, tėtis, aš-sportiška šeima“, „Sveikata – brangiausias perlas“ ir kt.) Lopšelio-bendruomenės nariai nurodo, kad tyčiojimosi atveju nepastebėta. Patyčių prevencijai skiriama pakankami dėmesio. Dalyvaujame projektuose: „Tolerancijos mozaika“, „Savaitė BE patyčių“, „Meškiukų fiesta“, vykdomos veiklos su tėvais– „Prie puodelio arbatos“, „Tarp žvakelių ir žvaigždelių“, „Draugystės knygos kūrimas“.	
2.3. Agresyvaus, grubaus elgesio apraiškos ikimokyklinio ugdymo mokykloje.	Fizinės, seksualinės prievartos atveju neužfiksuota. Vaikai žino, kur kreiptis nutikus nelaimei. Lopšelyje-darželyje yra parengtas aprašas, kaip elgtis išklius emocinės, fizinės, seksualinės prievartos ar vandalizmo grėsmei.	

3-ioji veiklos sritis. FIZINĖ APLINKA.

VEIKLOS SRITYS	STIPRIOSIOS PUSĖS	SILPNOSIOS PUSĖS
3.1. Ikimokyklinio ugdymo mokyklos teritorijos ir patalpų priežiūros užtikrinimas bei aplinkos sveikatinimas.	Lopšelio- darželio bendras sklypo plotas - 4802 m^2, kiemas - 4011 m^2, projektinis vaikų skaičius –110. Teritorija aptverta tvora. Teritorijoje daug želdinių, jie prižiūrimi. 2011 m. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos padėka už individualumo paieškas	Lopšelio-darželio tvora neatitinka higienos normos reikalavimų (per žema ir morališkai nusidėvėjusi). 2018 metams parengtas lopšelio-darželio teritorijos aptvėrimo projektas, kurį įgyvendins Alytaus miesto savivaldybė. Lopšelio-darželio teritorija ribojasi su judriomis gatvėmis - Margio ir

	tvarkant aplinką. 2011 m. Alytaus miesto savivaldybės mero padėka už gražiausiai tvarkomą aplinką. 2015 m. Alytaus miesto savivaldybės mero padėka už gražiausiai tvarkomą aplinką. 2016 m. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos padėka, laimėjusiam 2016 m. Geriausiai tvarkomų mokyklų edukacinių erdvių apžiūrą konkursą. 2016 m. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos padėka už sveiktai palankių edukacinių erdvių kūrimą ir puoselėjimą. Smėlis žaidimų aikštelių dėžėse atnaujinamas kiekvieną pavasarį (Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos mikrobiologinių tyrimų skyriaus, parazitologinio tyrimo protokolas Nr.PA1341.) Smėlio dėžės uždengtos. Žaidimų teritorijoje 2 nauji įrengimai (2012 m., 2014 m.), 2017 m. lopšelis-darželis įtrauktas į Alytaus savivaldybės projektą „Žaidimų aikštelių atnaujinimas“, kartu su partneriais iš Lenkijos. Nesaugūs įrenginiai pašalinti. 4-ios pavėsinės apsaugoti vaikus nuo tiesioginių saulės spindulių ir kritulių. 2016 m. pakeista pavėsinių stogų danga. 2-iejų lopšelio grupių vaikai nuo tiesioginių saulės spindulių apsaugomi skėčiais yra žaidimų nameliai, žaidimų aikštelėse yra medžių, kurie sudaro vasaros metu pavėsį. Teritorija gerai prižiūrima. Žolė pjauna pagal poreikį, žiemos metu nukasti takai , jie barstomi smėliu. Buitinių atliekų surinkimui įrengti konteineriai, jie prižiūrimi. Šiukšlės išvežamos 2 kartus per savaitę. Šiukšlės rūšiuojamos. Lopšelio-darželio bendruomenė dalyvauja projekte „Rūšiuok“. Ant lopšelio-darželio stogo nėra	Birutės, taip mat su individualių namų savininkų sklypais. Žiemos laikotarpiu kūrenamų krosnių dūmai skleidžia kvapą. Pavėsinių grindų danga nekokybiška, nesaugi vaikų judėjimui. Nepakanka lėšų vaikų higienos priemonėms įsigyti.

	judriojo ryšio sistemų bazinės stoties ar jos dalių įrengimų. Visų ugdymo patalpų įrengimas atitinka sveikatos saugos reikalavimus (leidimas – higienos pasas 2013-02-25 Nr. 75, Alytaus visuomenės sveikatos centras). Aplinka orientuojama į ugdymo tikslus. Yra visos būtinos grupių patalpos, jos atitinka vaikų amžių. Visų grupių baldai saugūs, tvarkingi, atitinka vaikų ūgį (sužymėti pagal vaikų ūgį spalvomis). Vaikų priėmimo-nusirengimo patalpose yra individualios vaikų spintelės (2015-2016 m. pakeistos naujomis).Visos patalpos kasdien valomos. Lovos skalbinių, čiužinių užvalkalų ir rankšluosčių kiekis vienam vaikui atitinka higienos normos reikalavimus (2014-2016 m. visas minkštas inventorius pakeistas nauju). Žaislai nekelia pavojaus vaikų sveikatai, jie atitinka vaikų amžių. Valomi pagal sudarytą žaislų valymo grafiką (grafikai yra grupėse). Remonto darbai organizuojami įstaigos nedarbo laikotarpiu (vasaros atostogų metu). Deratizacijos, dizinfekcijos darbai atliekami neesant grupėse vaikų. (Direktoriaus įsakymas „Dėl valymo ir deratizacijos darbų plano tvirtinimo“, 2013-09-02 Nr. V-24). Vaikai maitinami grupės patalpose. Numatyta vieta grupių indams laikyti, plauti, džiovinti. (Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie sveikatos apsaugos ministerijos Alytaus departamento tikrinimo aktai 2016-06-01 Nr. PA-1, 2014 -02-19 Nr. PA, 2012-12-11 Nr. PA-333, 2011-12-09 Nr. PA-335.) Visos lopšelio-darželio patalpos atitinka sveikatos saugos reikalavimus. Pagalbinių patalpų, koridorių, laiptinių įrengimas pilnai atitinka	

	sveikatos saugos reikalavimus (laiptinių remontas atliktas 2015 m. 2016 m.). Langai su ribotuvais 2016 m.). Lopšelyje-darželyje yra salė. Tai kūno kultūros–muzikos salė. Kūno kultūros-muzikos salė įrengta pagal higienos normos reikalavimus. Joje yra reikalingas inventorius kūno kultūrai ir muzikos užsiėmimas. Langai nuo tiesioginių saulės spindulių apsaugoti roletais. Pagalbinės patalpos švarios, tvarkingos. Patogiose vietose ir aukštyje yra stendai, kuriuose yra būtina informacija. Stenduose pateikta informacija įskaitomai, estetiškai (grupėse, koridoriuje). Tualetai-prausyklos įrengtos kiekvienoje grupėje. Aprūpinama higienos priemonėmis. Atskiras tualetas darbuotojams. Techniškai tvarkingi ir vaikams lengvai pasiekiami. Skalbimo paslauga yra perkama. Ją teikia L. Mažeikienės firma „Elgreta“. Visose patalpose yra tinkamas higienos normas atitinkantis apšvietimas. Vaikų ugdymo ir pagalbinėse patalpose yra įrengtos apsaugos nuo tiesioginių saulės spindulių priemonės (žaliuzės). Perdegusios lempos reguliariai keičiamos. Tamsiu paros metu yra apšvietimas į lopšelį-darželį. Temperatūra patalpose atitinka higienos normos reikalavimus. Patalpos reguliariai vėdinamos. Orlaidžių, langų atidarymo mechanizmai tvarkingi, veikiantys su atidarymo ribotuvais (2016 m.). Lopšelis-darželis yra Alytaus senamiesčio rajone, šalia miesto parko. Teritorija yra apželdinta. Triukšmo lygis patalpose nebuvo matuojamas. Triukšmo lygis, daugumos bendruomenės manymu yra normalus vaikų įstaigai. Visiems darbams ir ugdymo procesui, išvykoms yra parengtos	

	instrukcijos. Visi pedagogai turi Vaikų turizmo renginių vadovų pažymėjimus. Per paskutinius 3 metus nėra įvykę sveikatos saugos reikalavimų pažeidimų. Visose grupėse yra pirmosios pagalbos vaistinėlės, jų turinys pagal galimybes atnaujinamas kiekvienais metais. Už jų priežiūrą atsakingas visuomenės sveikatos priežiūros specialistas. Sveikatos saugos klausimai aptariami, priimami sprendimai darbuotojų susirinkimuose (pagalbinio personalo ir pedagoginio). Dezinfekciniai preparatai, valikliai ir kt. cheminės medžiagos naudojamos pagal paskirtį, saugomos vaikams neprieinamoje vietoje (rakinamos spintos), yra visoms priemonės naudojimui instrukcijos. Visas personalas ir vyresni vaikai žino kur kreiptis, ką daryti susižalojus ar gaisro atveju (parengti ir patvirtinti evakuacijos planai, organizuotos 2016 m. evakuacijos pratybos kuriose dalyvavo vis tuo metu lopšelyje – darželyje esantys vaikai ir darbuotojai). Dienos režimas atitinka vaikų fiziologinius poreikius, dienos režimas yra skelbiamas tėvams skirtame stende. Režimas keičiamas pagal sezonus. Atsižvelgiant į vaikų amžių ir sveikatos būklę kasdien organizuojama aktyvi vaikų fizinė veikla lauke, pasivaikščiojimų metu, 2 kartus per dieną vaikai vedami į lauką. Kūno kultūros užsiėmimai organizuojami 2 kartus per savaitę, rytmetinė mankšta kiekviena dieną, 1 kartą per savaitę vyksta ritminių šokių užsiėmimai. Lopšelyje-darželyje nebuvo sunkių traumų(vaikų), darbuotojų traumų nebuvo. Žaidimų-sporto zonos pagal galimybes pritaikytos vaikų fiziniam aktyvumui skatinti	

	(krepšinio stovai, kliūčių takeliai, čiuožimo kalneliai, laipiojimo sienelės, bėgimo takeliai).	
3.2. Ikimokyklinio ugdymo mokyklos bendruomenės narių fizinio aktyvumo skatinimas.	Lopšelyje-darželyje sveikatinimo grupė planuoja fizinio aktyvumo skatinimo renginius, atsiliepia į partnerių kvietimus dalyvauti renginiuose (Darželinukų ir pradinukų 1 km ėjimas ir mankšta „Sportas – sveikata, tad sportuoki visada“ (2014 m., 2015 m., 2016 m.), Tarptautinis mokinių, mokytojų ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistų konkursas - „Sveikuolių sveikuoliai“ (2014, 2015 m.), „Sveikatingumo pertraukų savaitė (2014 m); Darželinukai už krepšininkų pergales “, „Sveikatą stiprinančių mokyklų banga per Lietuvą“ (2013 m.);1 km ėjimas „Apkabinsiu tave, Alytau“; „Švarių rankų šokis“ (2013 m., 2014 m., 2015m., 2016 m.) Pedagogų ir visuomenės sveikatos priežiūros specialisto nuomone, lopšelyje-darželyje organizuojami renginiai tenkina ir skatina vaikų fizinį aktyvumą (vidaus audito duomenys).	
3.3. Mitybos ir geriamojo vandens prieinamumo užtikrinimas.	Mokyklos bendruomenė gauna šilto, šviežio maisto pagaminto lopšelio-darželio maitinimo įmonėje. Maistas tvarkomas rizikos veiksnių analizės ir svarbiųjų valdymo taškų principais pagrįsta savikontrolės sistema. Valgiaraščiai sudaromi atsižvelgiant į rekomenduojamas paros energijos ir maistinių medžiagų normas vaikams. Maistas ruošiamas tik iš rekomenduojamų maisto produktų grupių asortimento, atitinkančio vaikų amžiaus ypatumus ir sveikos mitybos principus bei taisykles. 1-7 m. vaikai maitinami kas 3,5 val. pagal valgiaraštį patvirtintą lopšelio-darželio direktoriaus ir	Paruošti naujus perspektyvinius valgiaraščius.

	suderintą su visuomenės sveiktos centru. Lopšelis-darželis yra aprūpintas tinkamais indais ir įrankiais. Per 2012-2016 metus lopšelyje-darželyje nebuvo apsinuodijimų maistu bei maistinės kilmės žarnyno užkrečiamųjų ligų atvejų, dėl maisto taršos ir nekokybiškų viešojo maitinimo paslaugų teikimo lopšelyje-darželyje. Geriamojo vandens kokybė atitinka visuomenės sveikatos teisės aktų reikalavimus. Vieną kartą metuose atliekamas vandentiekio vandens mėginio tyrimas. Visiems prieinamoje vietoje yra geriamojo vandens indai ir vienkartiniai indai vandeniui gerti. Yra centralizuoti nuotekų valymo įrenginiai. Karšto vandens tiekimas užtikrintas virtuvėje, skalbykloje, visuomenės sveikatos priežiūros kabinete, visų grupių indaujose, tualetuose, prausyklose.	Įsigyti maisto ruošimo skyriuje indų džiovyklą. Įsigyti geriamojo vandens aparatą

4-oji veiklos sritis. ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI.

VEIKLOS SRITYS	STIPRIOSIOS PUSĖS	SILPNOSIOS PUSĖS
4.1. Mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų kvalifikacijos tobulinimo sveikatos stiprinimo ir sveikatos ugdymo klausimais organizavimas.	Mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų kvalifikacijos tobulinimui sveikatos stiprinimo klausimais skiriama pakankami dėmesio. Lopšelio-darželio vadovai ir pedagogai kvalifikacijos tobulinimą sveikatos stiprinimo klausimais pripažįsta svarbiu. Sveikatinimo grupės nariai dalyvavo „Sveikatą stiprinančių mokyklų veiklos planavimas ir įsivertinimas“, kiti pedagogai dalyvavo seminaruose: „Ikimokyklinio ugdymo vaikų saugaus eismo įgūdžių ugdymas“ (2015 m.), „Saugios ir sveikos gyvensenos įgūdžių ir nuostatų formavimas vaikų darželyje“ (2015 m.), „Sveikatos saugojimo ir stiprinimo procesų įgyvendinimas“ 2014 m.), „Sveikatos stiprinimas ir	Per mažai lėšų kvalifikacijos kėlimui (kas susiję su sveikatinimu).

	saugojimas ikimokykliniame amžiuje“ (2013 m.), „Vaikų ekologinio sąmoningumo ugdymas lopšelyje-darželyje“ (2016 m.). Dauguma pedagogų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių bendruomenės narių jaučia poreikį tobulėti, patys ieško seminarų ir juose dalyvauja („Pedagogo streso ir įtampos valdymas“, „Ikimokyklinio ir pradinio amžiaus vaikų fizinių ypatybių testavimas ir ugdymas (2016 m.) „Stresas: draugas ar priešas“. Bendradarbiaujant su Alytaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuru, sveikatos stiprinimo klausimais mokymai vyksta lopšelyje-darželyje. („Pirmoji pagalba“, „Atsipalaidavimo pratimai“). Darbuotojai savarankiškai rūpinasi savo fiziniu aktyvumu, dalyvauja organizuojamose mankštose – spyruokliavimo, giliųjų raumenų, funkcinėse, sportuoja sporto ir sveikatingumo klubuose- „Margiris“, „Šaulė“). Pedagogai keičiasi informacija metodiniuose pasitarimuose.	
4.2.Ikimokylinio ugdymo mokyklos bendruomenės narių pasitelkimas sveikatos ugdymui.	Mokytojai ir kiti specialistai turi galimybę pritaikyti praktikoje asmeninius gebėjimus, kompetenciją sveikatos stiprinimo veikoje. Pedagogai pagal savo asmeninius gebėjimus organizuoja veiklas vaikams ir bendruomenei Vaikų sveikatinimo veikla pristatoma tėvams, bendradarbiavimo partneriams (bendri renginiai su tėvais, Alytaus Senamiesčio pradinės mokyklos priešmokyklinio ugdymo grupe, Alytaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro specialistais).	Ne visos ugdymo priemonės atitinka šiuolaikinius mokslo ir technikos pasiekimus. Trūksta nešiojamų kompiuterių. Nepakanka lėšų pedagogų kvalifikacijai ir šiuolaikiškoms ir patrauklioms ugdymo priemonėms įsigyti. Sudėtinga su vaikais nuvykti į kitą lopšelį-darželį (dėl vaikų saugumo užtikrinimo), todėl bendraujam su partneriais, kurie yra šalia lopšelio-darželio.
4.3. Apsirūpinimas metodine medžiaga ir kitomis sveikatos ugdymui reikalingomis priemonėmis.	Lopšelyje-darželyje sukaupta metodinė medžiaga ir mokymo priemonės pritaikytos vaikų amžiui. Ugdymo priemonių įsigyjama ir iš projektų.	Lopšelio-darželio biudžete numatyti tikslinių lėšų ugdymo priemonės įsigyti.
4.4. Ikimokyklinio	Bendradarbiaujama su	Dėl vaikų saugumo sudėtinga

ugdymo mokyklų partnerių įtraukimas.	ikimokyklinio ugdymo įstaigomis esančiomis sveikatą stiprinančių mokyklų tinkle (Alytaus lopšeliai-darželiai, „Nykštukas“ „Viltis“, „Du gaideliai“, Druskininkų lopšelis-darželis „Žibutė“.	organizuoti bendrus renginius su vaikais.

5-oji veiklos sritis. SVEIKATOS UGDYMAS.

VEIKLOS SRITYS	STIPRIOSIOS PUSĖS	SILPNOSIOS PUSĖS
5.1. Sveikatos ugdymas įtrauktas į ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas.	Sveikatos ugdymas įtrauktas į ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupių ugdomosios veikos planus. Planuojant veiklą atsižvelgiama į atskirų grupių vaikų amžių, jų patirtį. Sveikatos stiprinimo veiklos planai susieti su įstaigos parengta ikimokyklinio ugdymo programa (programai pritarta Alytaus miesto savivaldybės tarybos) ir bendroji priešmokyklinio ugdymo programa. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikai dalyvauja programose-„Sveikatos želmenėliai“ ir programoje „Augu sveikas“.	
5.2.Sveikatos ugdymas organizuojamas visiems lopšelyje –darželyje vaikams atsižvelgiant į jų poreikius.	Sveikatos ugdymas apima visas ikimokyklinio ir priešmokyklinio lopšelio-darželio vaikų grupes. Nuo 2012 iki 2016 metų dalyvavo nuo 123 iki 117 vaikų. Sveikatos ugdymo veikla organizuojama atsižvelgiant į vaikų grupės specifiką, ugdymo turinys pritaikytas vaikų patirčiai (pvz.: lopšelio grupės vaikai, bendruose lopšelio-darželio renginiuose jie dažniausiai būna stebėtojai, o veiksmus atlieka savo grupėje, pagal galimybes).Vykdomos stebėsenos metu analizuojama ar sveikatos ugdymo turinys sudomina vaikus, ar pakanka jiems informacijos gvildenamomis temomis. Direktoriaus pavaduotoja ugdymui atlieka ugdymo turinio atitikties vaikų poreikiams analizę. Sveikatos ugdymą stengiamasi sieti su gyvenimo praktika ir laikmečio aktualijomis. Ugdymo metodų pasirinkimas priklauso nuo vaikų amžiaus, gebėjimų ir pedagogo kompetencijų-pokalbiai, diskusijos,	Trūksta ugdymo priemonių ypač jaunesniems vaikams (tiek kūno kultūrai tiek didaktinių).

	viktorinos, žaidimai, piešimas, kryžiažodžių sprendimas, mankštos, relaksacijos valandėle, pratybos ir t.t.	
5.3. Sveikatos ugdymas apima įvairias sveikatos sritis : fizinį aktyvumą ir kūno kultūrą; sveiką mitybą; tabako, alkoholio ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo bei nelaimingų atsitikimų, traumų, streso, prievartos, patyčių prevenciją; rengimą šeimai.	Į ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo turinį integruojamos programos - „Alkoholio, tabako ir kitų. psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa,(patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006-03-17 Nr. ISAK-494); „Gyvenimo įgūdžių ugdymas. Ikimokyklinis amžiaus“ (Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministerija, pritarta - sveikatos ugdymo ir kultūros ekspertų komisijos, 2013-01-21 Nr.28). Dauguma tėvų (globėjų, rūpintojų) teigia, kad su jais tariamasi sprendžiant sveikatos ugdymo organizavimo ir turinio kausimus: parenkant temas (vidaus audito duomenys). Vyresniosios grupės ir priešmokyklinių grupių vaikai bando išsakyti savo nuomonę apie sveikatos temomis organizuojamus užsiėmimus, diskutuoja tarpusavyje, pasakoja tėvams ką sužinojo ir išmoko lopšelyje-darželyje. Tėvai susirinkimų metu skatinami išsakyti savo nuomonę, tėvus labiausiai domina temos susijusios su vaikų sergamumu, maitinimu, adaptacija.	Pedagogams trūksta praktinių įgūdžių, kaip kalbėti su vaikais apie rengimąsi šeimai. Skiriasi nuostatos ir reikalavimai namuose ir lopšelyje –darželyje.

6 veiklos sritis. SVEIKATĄ STIPRINANČIOS MOKYKLOS VEIKLOS SKLAIDA IR TĘSTINUMO LAIDAVIMAS LOPŠELYJE-DARŽELYJE.

Veiklos sritis	STIPRIOSIOS PUSĖS	**SILPNOSIOS PUSĖS**
6.1. Sveikatos stiprinimo veiklos patirties sklaida ir tęstinumas lopšelyje-darželyje.	Sveikatą stiprinančios mokyklos sampratos sklaidos ir tęstinumo priemonės numatytos sveikatą stiprinimo veiklą organizuojančios grupės planuose. Rengiama sveikatinimo programa 2017-2021 m. Vykdomos sveikatą stiprinančios programos sklaidos priemonės: konsultavome dėl programų rengimo Alytaus lopšelius darželius- „Du gaideliai “ ir „Pasaka“, abi įstaigos	

	tapo sveikatą stiprinančiomis mokyklomis. Visi lopšelio-darželio pedagogai, pagalbą teikiantys specialistai yra susipažinę su sveikatą stiprinančios mokyklos samprata. Prie programos vykdymo prisijungia ir aptarnaujantis personalas. Lopšelio-darželio pedagogai, sveikatos stiprinimo patirtį pristato bendruomenei. 3 pedagogai savo veiklos patirtį pristatė smlpc.lt tinklapyje, sveikatą stiprinančių mokyklų puslapyje, gerosios patirties skyrelyje- „ Sportadienis“ , 2016 m. „Rudenėlio šventė kitaip“ , 2013m. „Mokyklos sveikatinimo šviesuoliai“, 2013 m. „Riedėk , riedėk obuoliuk“, 2012 m. Renginių aprašai sukaupti mokytojų kambaryje. Informacija apie sveikatos stiprinimo veiklos patirtį pateikiama naudojant įvairias komunikacijos priemones: lopšelio-darželio interneto svetainė (www.pusynelis.alytus.lm.lt Alytaus miesto savivaldybės tinklapis, Alytaus miesto visuomenės sveikatos biuro svetainė, tėvų susirinkimų metų, pedagogų metodiniuose pasitarimuose). Remdamiesi savo patirtimi ir įgytomis žiniomis gerąja darbo patirtį pristatėme Alytaus apskrities ikimokyklinių įstaigų, esančių sveikatą stiprinančių mokyklų tinkle, konferencijoje „Sveikatos saugojimo ir stiprinimo procesų įgyvendinimas“, 2015 m. Viena iš labiausiai pedagogų vertinamų kvalifikacijos tobulinimo formų-gerosios patirties perėmimas ir dalijamasi tarp mokytojų ir švietimo įstaigų. Turime gražias keitimosi gerąja patirtimi tradicijas. Veikla vadinama „Kolega – kolegai“, lopšelyje-darželyje vykdoma kiekvienais metais. Pedagogai drąsiau atveria duris kolegoms ir parodo savo veiklos sėkmes (atviros veiklos- „Atsargus-saugus-sveikas“ 2012 m., „Kamuoliukai, kamuoliai 2013m., „Ežio ir kiškio lenktynės“	

	,2015 m. „Moliūgų traukinukas“ 2016 m. , „Daug sportuok ir sveikas būk“ 2116 m., „„Žemė gyvybės planeta“2016 m., „Apkabinkime žemę gerais darbais“, 2015 m. „Eko girlianda“,2014 m., „Apkabinkime žemę kartu“, 2013 m.	
6.2. Sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos tęstinumas ir patirties sklaida už ikimokyklinio ugdymo mokyklos ribų.	Sveikatos stiprinančios mokyklos sampratos sklaida pristatyta Alytaus bendrojo ugdymo mokyklų direktorių pasitarime, Alytaus miesto savivaldybės administracijos atstovams apsilankymo lopšelyje-darželyje metu, Alytaus miesto savivaldybės tarybos nariams, projektų ataskaitų pristatymo metu. Druskininkų lopšelio-darželio „Žibutė“ bendruomenei, Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centro organizuotame praktikume „Lietuvos ugdymo įstaigų edukacinių erdvių kokybės gerinimo prielaidos remiantis Austrijos visuomenės švietimo institucijų ir viešųjų edukacinių erdvių patirtimi“, Alytaus radijo laidoje „Tauškučių“ skrynelė. Kartu su partneriais Alytaus visuomenės sveikatos priežiūros biuro specialistais parengėme vaikų mankštos pratimų atlikimo rekomendacijas.	Nepakanka lėšų apmokėti komandiruotėms išvykinus į kitus miestus pedagogams į konferencijas.

IV. PROGRAMOS TIKSLAI, PRIORITETAI

Programos tikslas – formuoti mokinių sveikos gyvensenos įgūdžius, bendromis mokytojų bei bendruomenės pastangomis kurti integruotą, visa apimančią sveikatos stiprinimo veiklą bei sveikatai palankią aplinką.

V. UŽDAVINIAI IR PRIEMONĖS

SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMA 2017-2021 M. M.

1-a veiklos sritis. SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS VALDYMO STRUKTŪRA, POLITIKA IR KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

Uždavinys – *Tobulinti sveikatos stiprinimo procesų įgyvendinimą ir vertinimą lopšelyje-darželyje*

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
1.1	1.1. Papildyti sveikatos stiprinimo veiklą organizuojančią grupę naujais nariais, kiekvienais metais koreguoti jos sudėtį.	2017-2021	Direktorius
	1.2. Atlikti vaikų sveikatinimo programos atskirų sričių vertinimą,	2017-2021	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti darbo grupė

	pasibaigus mokslo metams.		
1.2.	1.2.1. Planuoti sveikatos stiprinimo priemones metų veiklos planuose.	2017-2021	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui
1.3.	1.3.1. Reguliariai aptarti vaikų sveikatos problemas, rizikos veiksnius ir profilaktines priemones neigiamiems veiksniams šalinti. Parengti specialistų veiklos planus ir įtraukti į lopšelio-darželio metinius veiklos planus.	2017-2021	Visuomenės sveiktos priežiūros specialistė, maitinimo organizavimo ir higienos priežiūros specialistė
1.4.	1.4.1.Tobulinti sveiktos stiprinimo veiklos vertinimo sistemą. 1.4.2. Įtraukti daugiau lopšelio-darželio bendruomenės narių į sveikatos stiprinimo veiklos vertinimą. 1.4.3. Kiekvienų mokslo metų pabaigoje analizuoti priemonių, organizuotų sveikatos saugojimo kompetencijai ugdyti efektyvumą.	2017-2018	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė
Laukiamas rezultatas – aktyvi sveikatos stiprinimo grupės veikla, bendruomenei suteikta išsami informaciją, patobulės sveikatos stiprinimo veikos įsivertinimas.			

2 veiklos sritis. PSICHOLOGINĖ APLINKA

Uždavinys. *Plėtoti pasitikėjimą ir partnerystę , pagrindine vertybę laikant gerus lopšelio-darželio bendruomenės tarpusavio santykius.*

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
2.1	2.1.1. Ilgalaikis vaikų adaptacijos projektas lopšelyje-darželyje. Aptarimas MT ir tėvų susirinkimuose. 2.1.2. Kvalifikacijos tobulinimas 2.1.3. Įsijungti į tarptautinę programą „Zipio draugai“. 2.1.4. Menų terapijos pristatymas lopšelio-darželio bendruomenei. 2.1.5. Edukacinių išvykų organizavimas lopšelio-darželio bendruomenei.	2017-2021 2017-2021 2018-2021 2018 2017-2021	Direktorius, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogai Direktoriaus pavaduotoja ugdymui Direktorius. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui
2.2	2.2.1. Tėvų susirinkimų, anketinių apklausų, individualių pokalbių metu išsiaiškinti tėvų poreikius ir lūkesčius vaikų sveikatinimo klausimais. 2.2.2. Organizuoti vaikų veiklas netradicinėje aplinkoje, įtraukiant ir tėvus dirbančius sveikatos saugojimo ir stiprinimo srityse.	2017-2021 2017-2021	Direktorius, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogai Direktorius, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, grupių tėvų atstovai
2.3.	2.3.1.Bendradarbiavimas su APPT, Vaiko ir mamos dienos centru „Kutis“. 2.3.2. Planuoti prevencines priemones	2017-2021 2017-2021	Direktorius, direktoriaus pavaduotoja ugdymui Direktoriaus pavaduotoja

	ugdomojoje veikloje, analizuojant grubaus, agresyvaus elgesio pasekmes. 2.3.3. Dalyvauti renginyje „Savaitė BE patyčių“. 2.3.4. Rekomendacijų „Vaikų emocinė sveikata“ tėvams parengimas ir pristatymas.	 2017-2021 2017-2021	ugdymui, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogai Direktoriaus pavaduotoja ugdymui, sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė
Laukiamas rezultatas – lopšelio-darželio bendruomenės nariai bendradarbiaus siekdami bendrų sveikatos stiprinimo ir saugojimo tikslų, bus tenkinami daugumos vaikų, tėvų ir darbuotojų lūkesčiai.			

3-a veiklos sritis. FIZINĖ APLINKA

Uždavinys. *Kurti ir puoselėti sveikatos saugos reikalavimus atitinkančią lopšelio-darželio aplinką.*

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
3.1	3.1.1. Dalyvauti ir vykdyti Alytaus miesto savivaldybės rengiamą projektą „Žaidimų aikštelių atnaujinimas“.	2017-2021	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui
	3.1.2. Dalyvauti ir vykdyti Alytaus miesto savivaldybės rengiamą projektą dėl lopšelio-darželio tvoros atnaujinimo.	2018-2019	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui
	3.2.3. Dalyvauti ir vykdyti Alytaus miesto savivaldybės rengiamą projektą dėl sanitarinių mazgų atnaujinimo.	2017-2018	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui
	3.2.4. Atnaujinti edukacines aplinkas šiuolaikiškomis, moderniomis, saugiomis ugdymo(si) priemonėmis.	2017-2021	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogai, tėvai
	3.2.5. Rengti projektus, ieškoti rėmėjų siekiant pritraukti papildomų lėšų edukacinėms erdvėms atnaujinti.	2017-2021	Lopšelio-darželio bendruomenė
	3.2.6. Tobulinti vaikų asmens higienos įgūdžių sistemą, aprūpinant reikalingomis priemonėmis. 3.2.7. Išnaudoti visas galimybes vaikams būti gryname ore (derinti veiklą patalpose su buvimu bet kokiu oru gamtoje). 3.2.8. Užtikrinat vaikų saugumą (šventėse, ekskursijose, pasivaikščiojimuose).	2017-2021	Administracija, pedagogai, visuomenės sveikatos priežiūros specialistė, maitinimo organizavimo ir higienos priežiūros specialistė
	3.2.9. Modernizuoti lopšelio-darželio darbuotojų darbo vietas pagal ergonominius reikalavimus, aprūpinti darbuotojus reikalingomis darbo priemonėmis.	2017-2021	Administracja

3.2	3.2.1.Dalyvauti Alytaus miesto savivaldybės fizinį aktyvumą skatinančiuose renginiuose.	2017-2021	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojant grupė
	3.2.2.Užtikrinti fizinį aktyvumą kūno kultūros valandėlių, veiklos lauke metu (spontaniški arba laisvi žaidimai lauke).	2017-2021	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogai
	3.2.3. Organizuoti renginį „Vasaris–sveikatingumo mėnuo“. Dalyvauti akcijoje, konkursuose.	2017-2021	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė
	3.2.4. Organizuoti visuotinę rytmetinę mankštą šiltuoju metų laiku lauke.	2017-2021	Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogės
	3.2.5. Kiekvieną pavasarį organizuoti sporto šventę su Alytaus Senamiesčio pradinės mokyklos priešmokyklinukais.	2017-2021	Priešmokyklinio ugdymo pedagogės
3.3	3.3.1. Dalyvauti ES ir valstybės remiamose programose „Pienas vaikams“ ir „Vaisių vartojimo skatinimas mokyklose“.	2017-2021	Maitinimo organizavimo ir higienos priežiūros specialistė
	3.3.2. Kontroliuoti maisto produktų tiekimą, siekti subalansuoto vaikų maitinimo.	2017-2021	Direktorius, maitinimo organizavimo ir higienos priežiūros specialistė
	3.3.3. Rengti trumpalaikius projektus, piešinių parodas, viktorinas-sveikai mitybai populiarinti.	2017-2021	Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogai, maitinimo organizavimo ir higienos priežiūros specialistė
Laukiamas rezultatas –Lopšelio-darželio edukacinės erdvės atsinaujins ir bus saugios, bendruomenės nariai aktyviai dalyvaus sveikatinimo renginiuose, sustiprės vaikų sveikata, plėsis projektinė veikla.			

4-a veiklos sritis. ŽMOGIŠKIEJI IR MATERIALIEJI IŠTEKLIAI.
Uždavinys - *sutelkti lopšelio-darželio bendruomenės išteklius sveikatos stiprinimui ir ugdymo veiklai*

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
4.1.	4.1.1. Motyvuoti bendruomenės narius aktyviai dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo ir kt. renginiuose, susijusiuose su sveikatos ugdymu ir sveika gyvensena.	2017-2021	Direktorius, direktoriaus pavaduotoja ugdymui
	4.1.2. Suburti lopšelyje-darželyje, lankančių vaikų tėvų savanorystės grupę, rengti pranešimus tėvų susirinkimams.	2017-2021	Direktorius, sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė

4.2.	4.2.2. Visuomenės sveikatos priežiūros, maitinimo organizavimo ir higienos priežiūros specialistų kompetencijų išnaudojimas įgyvendinant sveikatos stiprinimo priemones. 4.2.3. Naujų bendradarbiavimo su šeima formų paieškos (lopšelio-darželio laikraštis, elektroniniai laiškai). 4.2.4. Parengti ir įgyvendinti pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programą „Vaikų sveikatinimo programos edukaciniai aspektai“.	2017-2021 2017-2021	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė Sveiktos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė.
4.3.	4.3.1. IKT naudojimas sveikos gyvensenos įgūdžių pratyboms tobulinti.	2017-2021	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogas
4.4.	4.4.1. Glaudus ryšys su esamais socialiniais partneriais ir naujų partnerių paieška. 4.4.2. Numatyti tikslines lėšas metodinei literatūrai ir priemonėms, susijusiomis su sveikatos stiprinimu įsigijimui.	2017-2021	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogai
Laukiamas rezultatas – Sudarytos sąlygos sveikatos saugojimo kompetencijai ugdyti, ugdymo(si) erdvės bus aprūpintos šiuolaikinėmis ugdymo priemonėmis, užtikrinamas sveikos gyvensenos įgūdžių plėtojimas (lopšelis-darželis-šeima- socialiniai partneriai).			

5-a veiklos sritis. SVEIKATOS UGDYMAS

Uždavinys. Užtikrinti sveikatos ugdymo kokybę.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
5.1.	5.1. Sveikatos ugdymą organizuoti visose ikimokyklinio ir priešmokyklinio vaikų amžiaus grupėse, atsižvelgiant į turimą vaikų patirtį. 5.2. Prevencines programas– „Ikimokyklinio amžiaus vaikų saugios gyvensenos įgūdžių programa“, „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa“ integravimas į ugdymo turinį.	2017-2021	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogai
5.2.	5.2.1. Kiekvienų mokslo metų pabaigoje atlikti ugdymo turinio atitikties vaikų poreikiams analizę.	2017-2021	Direktorius, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogai
5.3	5.3.1. Į ugdymo planus įtraukti temas apimančias: fizinį aktyvumą, kūno kultūrą, nelaimingų atsitikimų traumų, streso, prievartos, patyčių prevenciją, rengimą šeimai ir lytiškumo ugdymą. 5.3.2.Įtraukti tėvus į diskusiją apie sveikatos problemų sprendimą, prevencinių projektų rengimą.	2017-2021 2017-2021	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogai. Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė

	5.3.3. Atlikti praruošiamųjų grupių vaikų apklausą–ar jiems patinka pokalbiai ir užsiėmimai apie sveikatą.	2017-2021	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė
Laukiamas rezultatas – ikimokyklinio ir priešmokyklinio vaikų ugdymas atitiks jų poreikius bei patirtį. Per sveikatos stiprinimo ir saugojimo temų įvairovę, pakankami skirta dėmesio visoms sveikatos sritims.			

6-a veiklos sritis. SVEIKATĄ STIPRINANČIOS MOKYKLOS VEIKLOS SKLAIDA IR TĘSTINUMO LAIDAVIMAS

Uždavinys. *Skleisti sveikatos stiprinančios mokyklos veiklos patirtį lopšelyje-darželyje ir už jo ribų.*

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
6.1.	6.1.1. Plėtoti ryšius su Alytaus miesto ikimokyklinėmis įstaigomis, esančiomis sveikatos stiprinimo mokyklų tinkle.	2017-2021	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė
	6.1.2.Tęsti bendradarbiavimą su Druskininkų lopšeliu-darželiu „Žibutė“.	2017-2021	Direktorius
	6.1.3. Lopšelio-darželio internetinėje svetainėje sistemingai atnaujinti informaciją apie sveikatinimo veiklą.	2017-2021	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė
	6.1.4. Kaupti ir sisteminti sveikatos stiprinimo veiklos gerosios patirties pavyzdžius ir skatinti jų skaidą.		
6.2.	6.2.1. Dalyvauti respublikinėse konferencijose, renginiuose dalintis gerąją darbo patirtimi su Lietuvos SSM tinklo narėmis, bendradarbiauti su tinklo koordinatoriais. 6.2.2. Gerosios darbo patirties skaida– lopšelyje-darželyje, mieste, respublikoje. 6.2.3. Sveikatinimo veiklos viešinimui naudoti parodas, renginius, vietinę ir respublikinę spaudą, lopšelio- darželio internetinę svetainę. 6.2.4. Atvirų durų diena lopšelyje-darželyje, pristatant sveikatinimo praktines veikas tėvams.	2017-2021	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė
Laukiamas rezultatas – lopšelis-darželis „Pušynėlis“ žinomas kaip sveikatą stiprinanti mokykla. Pedagogai geba dalintis su kolegomis gerąją darbo patirtimi.			

VI. SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS VERTINIMAS IR VERTINIMO KRITERIJAI

Sveikatos saugojimo ir stiprinimo veiklos vertinimas atliekamas kiekvienų mokslo metų pabaigoje. Vertinimą koordinuos direktoriaus pavaduotoja ugdymui. Programos veiksmingumas vertinamas pagal tai, kiek:

patobulėjo lopšelio-darželio bendruomenės kvalifikacija sveikos gyvensenos ugdymo, stiprinimo klausimais.

Lopšelio-darželio pedagogų parengta informacinės sklaidos (lankstinukų, atmintinių ir kt.) vaikų sveikatos stiprinimo klausimais.

Lopšelio-darželio vaikų, pedagogų, tėvų dalyvavo įvairiuose renginiuose sveikatos stiprinimo klausimais (projektai, akcijos, valandėlės, varžybos ir kt.).

Atlikta vaikų sveikatos stiprinimo tyrimų, analizių.

VII. LĖŠŲ ŠALTINIAI

Programai įgyvendinti panaudotos valstybės (mokinio krepšelio), savivaldybės biudžetų lėšos, projektų lėšos bei žmogiškieji ištekliai.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Šios programos koordinavimas pavestas lopšelio-darželio direktoriaus sudarytai ir įsakymu patvirtintai sveikatos stiprinimo veiklą organizuojančiai grupei.

Kasmet (iki sausio 1 d.) sveikatos stiprinimo veiklą vykdanti grupė parengia ir pateikia lopšelio-darželio tarybai programos įgyvendinimo metinę veiklos ataskaitą.

Atsižvelgiant į lopšelio-darželio bendruomenės siūlymus programa gali būti koreguojama.

PRITARTA
Alytaus lopšelio-darželio „Pušynėlis“
Tarybos 2017 m. vasario 2 d. nutarimu Nr.2